

AUTORITEIT PERSOONSgegevens

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Hoge Nieuwstraat 8, 2514 EL Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

Aangetekend

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs
De heer dr. R.H. Dijkgraaf
De heer drs. A.D. Wiersma
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum
8 maart 2023

Ons kenmerk
z2023-01225

Contactpersoon

070 8888 500

Onderwerp
Borging privacy in het onderwijs bij Google producten

Geachte heren Wiersma en Dijkgraaf,

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) wil u opnieuw wijzen op de privacyrisico's voor leerlingen en studenten bij de inzet van Google producten¹ in het onderwijs. De AP vraagt u tijdig voor de start van onderwijsjaar 2023-2024 duidelijkheid te geven over het al dan niet rechtmatig kunnen gebruiken van deze producten. Indien blijkt dat de Google producten niet rechtmatig kunnen worden gebruikt, verwacht de AP dat u het gebruik van deze producten voor de start van het onderwijsjaar 2023-2024 ook daadwerkelijk zal (laten) staken.

Aanleiding

In 2021 adviseerde de AP aan SURF/SIVON en uw ambtsvoorgangers over de inzet van Google Workspace for Education (voorheen: Google G Suite) en de rol van uw ministerie daarbij.² In uw brief van 8 juli 2021 heeft u laten weten dat de door Google toegezegde maatregelen voldoende zijn om de geconstateerde privacyrisico's bij Workspace for Education te mitigeren.³ Tevens zou voor Chromebooks een Data Protection Impact Assessment (DPIA) worden uitgevoerd en de uitkomst daarvan met Google besproken. Bij brief van 14 juli 2022 heeft u laten weten dat er daarnaast onderzoeken en gesprekken met Google lopen over Chrome OS en het Google Cloud Platform.⁴

¹ Waar de AP spreekt over 'Google producten' bedoelt zij Google Workspace for Education, Chromebooks en Chrome browser/ChromeOS.

² Autoriteit Persoonsgegevens: Advies Google G Suite for Education; z2021-08230, 31 mei 2021.

³ Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs aan de Tweede Kamer d.d. 8 juli 2021, ref. 28639301.

⁴ Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs aan de Tweede Kamer d.d. 14 juni 2022, ref. 32663226.

Datum
8 maart 2023

Ons kenmerk
z2023-01225

Recent gaf u daarover in de Tweede Kamer aan: *“De Algemene verordening gegevensbescherming biedt daarvoor ook een stevige basis die ook in het onderwijs van kracht is, ook als gebruikgemaakt wordt van producten van big tech, zoals Microsoft en Google. Met Microsoft heeft dat al eerder tot goede afspraken geleid en daarover heb ik in december een brief gestuurd. Met Google loopt dat traject nog. Ik vind ook dat dat lang duurt, maar ik zie ook dat dit onvermijdelijk is als je wel optimale bescherming van de gegevens van leerlingen wil. We hebben ook gecheckt bij de Autoriteit Persoonsgegevens hoe we dit traject moeten aanvliegen. Die benadrukt ook het belang van een grondig privacy-onderzoek en van het maken van goede afspraken. Google heeft ons toegezegd om rond augustus 2023 een versie van Chrome gereed te hebben waarin alle privacyrisico's zijn weggenomen. Ik zal de Kamer dan informeren over de uitkomst daarvan.”*⁵

Normenkader

Leerlingen en studenten hebben een grondwettelijk recht op bescherming van hun persoonsgegevens en dienen te worden beschermd tegen schendingen van dat grondrecht. Zeker kinderen hebben recht op specifieke bescherming bij de verwerking van hun persoonsgegevens. Nu individuele onderwijsinstellingen de keuze maken voor de inzet van een bepaald product, softwarepakket of clouddienst, dienen deze onderwijsinstellingen vast te stellen dat deze keuze de grondwettelijke rechten van kinderen niet schaden. Onderwijsinstellingen dienen daartoe in hun hoedanigheid als verwerkingsverantwoordelijke onder de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zelf een DPIA uit te voeren en de gedocumenteerde afweging te maken of de inzet van de Google producten veilig kan plaatsvinden.

Verwachting AP

De AP acht het essentieel dat er voor de start van het schooljaar 2023-2024 duidelijkheid bestaat over de vraag of Google producten kunnen worden gebruikt door onderwijsinstellingen op een wijze die in lijn is met de AVG. Daarvoor is het noodzakelijk dat u op korte termijn deze duidelijkheid geeft, zodat onderwijsinstellingen hierop kunnen anticiperen en zo nodig maatregelen kunnen treffen. Naar het oordeel van de AP zijn er slechts twee mogelijke scenario's:

1. Op basis van objectief vastgestelde bevindingen blijkt dat de privacyrisico's voor leerlingen en studenten bij de inzet van Google producten aantoonbaar voldoende zijn of kunnen worden gemitigeerd en het gebruik ervan veilig is en in overeenstemming met de AVG.
2. Er kan niet worden geconcludeerd dat de privacyrisico's voor leerlingen en studenten bij de inzet van Google producten aantoonbaar voldoende zijn gemitigeerd. Dit betekent dat er onmogelijk sprake kan zijn van rechtmatig gebruik van Google producten in het onderwijs.

De AP verwacht van u als stelselvertegenwoordigers van het Nederlandse onderwijs dat u een plan opstelt waardoor, mocht er sprake zijn van de tweede geschetste uitkomst, het gebruik van deze Google producten wordt gestaakt door alle onderwijsinstellingen binnen Nederland voor het ingaan van het schooljaar 2023-2024.

De AP verwacht dat de noodzakelijke onderzoeken en eventueel het opstellen van het onder punt 2 genoemde plan, voor 1 mei 2023 zijn afgerond zodat u uiterlijk 15 mei 2023 kunt vaststellen welke van de

⁵ Verslag Tweede Kamer, 1 februari 2023 (ongecorrigeerd).

Datum
8 maart 2023

Ons kenmerk
z2023-01225

bovenstaande uitkomsten geldt en u onderwijsinstellingen tijdig kunt informeren over het veilig voortzetten dan wel staken van het gebruik van de Google producten.

Afschrift FG

Een afschrift van deze brief wordt door de AP verzonden aan uw Functionaris voor gegevensbescherming.

Openbaarmaking van deze brief

De AP zal deze brief openbaar maken nadat u de Tweede Kamer heeft geïnformeerd over deze brief.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Katja Mur
bestuurslid